

האמנות בגיל הרך כזכות בסיסית להתפתחות טובה בן - ארי בהרצאתה בכנס שהתקיים במכללת לוינסקי - יוני 2011

רקע

האמנה הבינלאומית בדבר זכויות הילד התקבלה על ידי האו"ם בנובמבר 1989 ונכנסה לתוקף בספטמבר 1990. ההכרה הרחבה לה זכתה אמנה זו מחזקת את תוקפה והופכת אותה לסטנדרט בינלאומי מקובל. ישראל חתמה על האמנה ב-1990 ואשררה אותה ב-1991. האמנה מבטיחה לילדים קשת רחבה של זכויות אקטיביות אזרחיות, פוליטיות, חברתיות, כלכליות ותרבותיות. הזכויות ניתנות לכל ילד/ה כדי להבטיח את זכויותיו/ה כאדם עכשיו בהווה. הענקה זו מהווה את הבסיס לחברה אזרחית ראויה בעתיד.

האמנה מהווה סטנדרט בינלאומי בעיקר בחינוך, שתוצאות יישומה נשקפות אף מהמבחנים הבינלאומיים. מימוש זכויות הילדים הנו בסיס למדיניות חינוכית רחבה ומשמעותית אצלנו, הזכויות אף מוגנות בחוזרי מנכ"ל ובתפוזות בחוקים שונים, בחלקן כנגזרת לזכויות אדם ואזרח ובחלקן באופן מיוחד לילדים. בצד הזכויות, אנו מחנכים ללקיחת אחריות ומחויבויות בהלימה לגיל הילד ולמידת התפתחותו ובגרותו.

זכויות ולהיות

פיתוחן של גישות למימוש אמנת זכויות הילד מבקשות לעסוק בשאלות היסוד בפרשנותה של האמנה והתאמתה לתרבות הישראלית. מכלול הוראותיה עוסקים בזכות לשוויון, לחיים, להישרדות והתפתחות ובזכות להשתתפות. מימושן תלוי בכשרים המתפתחים, ועל המדינות לבחון גם את הצרכים ייחודיים של ילדים שונים ולהתאים את המענים לצרכיהם.

עיקרון החיים, ההתפתחות וההישרדות, מעוגן בסעיפים 5 ו-6 לאמנה. הזכות להישמע ולהשתתפות (12) (13) הדגש שלי הוא על הזכות להתפתחות (סעיף 27) (המהווה מקור מהותי בתהליכי החינוך מאחר והילדים הם קבוצה המתפתחת לאורך שנים עד לבגרותם. הזכות להתפתחות היא למעשה זכות בסיסית 1 ואמורה להיות בעלת ההשפעה הרחבה ביותר לילדים אותם אנו מחנכים. התמיכה שלנו בהתפתחות שלהם. זכות זו מחייבת את המדינה לפעולות רצופות ועקביות בתהליך ארוך והדרגתי. והמדינה היא כולנו אנשי החינוך!

 [להורדת המאמר כולו](#)

 [pdf-המצגת ב](#)